

Nieuw uitvoeringsbesluit onbevaarbare waterlopen en (publieke) grachten

de belangrijkste bepalingen samengevat

Inleiding

Het 'Verzameldecreet omgeving, natuur en landbouw' van 26 april 2019 heeft recent een aantal belangrijke wijzigingen doorgevoerd aan de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen (hierna: wet). Op 29 juni 2019 is het grootste deel van deze wijzigingen in werking getreden. Een update van de uitvoeringsbesluiten bij deze wet liet echter nog op zich wachten.

Op 7 mei 2021 keurde de Vlaamse Regering een eerste uitvoeringsbesluit bij de vernieuwde wet onbevaarbare waterlopen goed. Dit besluit werd op 28 juni 2021 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van diverse bepalingen uit de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft het toezicht op de naleving van de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen' (hierna: het besluit)

Het besluit geeft uitvoering aan de bepalingen over de digitale atlas en over het onttrekken van water uit de onbevaarbare waterlopen en publieke grachten. Verder bevat het onder meer bepalingen over het openbaar onderzoek voor de aanduiding van publieke grachten en strikte regels voor het uitvoeren van werken aan grachten.

Publieke grachten

De procedure voor het aanduiden van publieke grachten en het opleggen van de bijhorende erfdiensbaarheidzone komt grotendeels overeen met de oude procedure voor de voormalige grachten van algemeen belang. Een nieuwe verplichting is dat het lokaal bestuur de aanpalende eigenaars inlicht over het openbaar onderzoek.

De procedure van het openbaar onderzoek voor het rangschikken (klasseren) of ontnemen van de rangschikking (deklasseren) van onbevaarbare waterlopen komt bijna volledig overeen met de procedure voor de publieke grachten. Dit biedt een voordeel wanneer een onbevaarbare waterloop wordt gedeklasseerd en vervolgens wordt aangeduid als publieke gracht. De twee openbare onderzoeken die dan moeten worden gevoerd, kunnen immers volledig samen verlopen.

Het beroep tegen een beslissing tot aanduiding van een publieke gracht kan door elke belanghebbende worden ingesteld bij de provincie (voordien bij de provinciegouverneur).

Digitale atlas

De digitale atlas zal de oude analoge atlassen vervangen en zal de meest recente informatie bevatten over publieke grachten en de gerangschikte onbevaarbare waterlopen. Het uitvoeringsbesluit bepaalt welke gegevens hierin worden opgenomen, en hoe de digitale atlas wordt vastgesteld en geactualiseerd.

Het openbaar onderzoek van de digitale atlas loopt van 1 september 2021 tot en met 28 februari 2022. Hierna zal de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) in overleg met de betrokken waterloopbeheerders de opmerkingen verwerken. De minister van Omgeving zal de aangepaste digitale atlas vervolgens definitief goedkeuren (nulpunt).

Wijzigingen zullen continu opgenomen worden in de digitale atlas op basis van bestuurlijke beslissingen. Lokale besturen, polders en wateringen dienen dan ook bij wijzigingen aan waterlopen 2^e en 3^e categorie in hun beheer de technische gegevens te bezorgen aan provincie. Dit geldt ook voor bestuurlijke beslissingen betreffende publieke grachten.

Om de 6 jaar zal de digitale atlas in openbaar onderzoek worden gebracht (voor wijzigingen natuurlijke ontwikkeling op te vangen, bijkomende info, ...), en zal een nieuw 'nulpunt' worden vastgesteld.

Onttrekking van water

uit onbevaarbare waterlopen en publieke grachten

Het besluit bepaalt de algemene regels inzake het onttrekken van water uit onbevaarbare waterlopen en publieke grachten. Vanaf 1 januari 2022 dient elke onttrekking van water uit een onbevaarbare waterloop of publieke gracht te zijn voorzien van een debietmetingssysteem.

Het besluit voorziet ook een meldingsloket voor onttrekkingen dat werd gelanceerd op 1 juli 2021. Het melden van een onttrekking van water uit een onbevaarbare waterloop of publieke gracht via dit loket zal wettelijke verplicht worden op een nog door de minister te bepalen datum.

Verder krijgt de gouverneur expliciet de bevoegdheid tot het opleggen van tijdelijke of permanente onttrekkingsverboden/-beperkingen.

Nieuwe handhavingsbevoegdheden

voor toezichthouders (wijziging milieuhandhavingsbesluit)

De lokale en provinciale toezichthouders en de toezichthouders van de VMM krijgen nieuwe bevoegdheden inzake het toezicht op de wet onbevaarbare waterlopen en uitvoeringsbesluiten. Specifiek voor de lokale toezichthouders gaat dit over de onbevaarbare waterlopen 3^e categorie en de publieke grachten.

Bepalingen algemeen politiereglement

Het besluit bepaalt afstandsregels over beplantingen en afsluitingen langs onbevaarbare waterlopen en publieke grachten, en regels over het varen op onbevaarbare waterlopen. Verder worden ook strikte beperkingen voorzien voor het uitvoeren van werken aan grachten (dempen, verdiepen, verleggen, overwelden of inbuizen van grachten of aanbrengen van oever- en bodemversteving).

Een link naar de meest recente versie van de wet onbevaarbare waterlopen en het nieuwe bijhorende uitvoeringsbesluit vindt u op [de website van de provincie Antwerpen](#)

Bedankt